

DIMENSIONS DE LA FORMA I EL COLOR

Pablo Morales Pérez, Maria del Mar Saiz Ardanaz

Professor Responsable: Pablo Morales Pérez

Grup: 1,2,3,4

Codi: 105707

Crèdits: 6 ECTS

Curs: 1

Semestre: 2

Tipologia: Formació Bàsica

Matèria: Expressió Artística

Horaris:

Grup	Horaris	Professor
1	08:30 - 12:00	Maria del Mar Saiz Ardanaz
		Pablo Morales Pérez
2	Dimecres 12:15 - 15:45	Maria del Mar Saiz Ardanaz
		Pablo Morales Pérez

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura

Recomanacions

Continguts

Metodologia

Avaluació

Bibliografia i Recursos

Resultats d'Aprenentatge

Presentació de l'assignatura

Breu descripció:

L'assignatura està pensada com una introducció a l'estudi de les dimensions de la forma i el color, dins del conjunt de matèries inicials i comunes vinculades als mitjans d'expressió, que tenen com a objectiu general formar l'estudiant per a la percepció, l'anàlisi i la composició plàstica. en dues i tres dimensions. Es divideix en dos blocs interrelacionats i alternatius que tenen un caràcter teòric i pràctic.

Objectius Formatius:

Forma:

L'ús de materials diferents, processos de transformació i sistemes constructius elementals, acompanyats de debats, sessions explicatives, lectures i visites, han de servir per iniciar el llenguatge bàsic de les relacions entre forma i espai, a l'estímul de la percepció tridimensional i al foment de criteris estètics i posicionaments crítics al voltant de la creació en tres dimensions.

Color:

A través de diferents pràctiques i mitjans, i amb el suport de lectures i debats al voltant de referents artístics rellevants, el color s'estudia i s'investiga dins dels contextos de llum, textura, forma i espai.

Recomanacions

No cal haver cursat altres assignatures.

En ser una assignatura pràctica, es recomana a l'estudiant assistir a totes les classes impartides pel professorat. L'absència injustificada per part de l'estudiant pot dificultar el seguiment dels exercicis amb crèdit.

Continguts i Metodologia

Breu descripció:

Bloc I: FORMA

1. INTRODUCCIÓ A LA FORMA

- 1.1. L'abstracció en formes geomètriques senzilles i colors plans. El punt, la línia i el pla.
- 1.2. Formes dinàmiques. Del pla de color a les formes en moviment.
- 1.3. La semiòtica de la forma i els objectes sensibles. Significats contextuals, culturals i afectius dels objectes.
- 1.4. Talla, modelat i volum de formes quotidianes i subconscients.

2. SISTEMES DE GENERACIÓ DE LA FORMA I/O L'ESPAI

- 2.1. Relació entre les formes i els espais que habiten.
- 2.2. Disseny estructural de barres i sistemes modulars.
- 2.3. L'escala, el ritme, l'equilibri i la relació amb la llum.
- 2.4. La forma com a contenidor, l'estructura com a suport i el pla com a delimitador i generador d'espais.

3. LA GEOMETRIA DEL COS, L'ESTUDI DE LES PROPORCIONS HUMANES, LES MÚLTIPLES FORMES I MOVIMENTS.

- 3.1. El cos com a eina de creació i generador d'espais, anàlisi de com el cos habita i produeix formes dins del seu entorn.
- 3.2. La forma en moviment, la interacció entre forma i gest.
- 3.3. Anàlisi introductòria i apropament formal a la vestimenta, com A pell habitable, mutable i amb múltiples valors semiòtics

4. CONSTRUCCIÓ DE LLENGUATGES GRÀFICS

- 4.1. Els signes en el llenguatge i la forma com a patró per a la seva aplicació al disseny comunicatiu.

5. LES FORMES DE LA NATURALESIA

- 5.1. Observació i anàlisi de la natura, les formes, les construccions o els materials com a eina d'inspiració en el disseny.
- 5.2. Relació entre escala i territori.

Bloc II: COLOR

CULTURA DEL COLOR

- Història del color

- Teoria del color
- Simbolismes del color
- Color i emocions

ATLES DEL COLOR

- Els sistemes dels colors, mostraris, paletes, cartes.
- Mecanismes de representació; el disseny de rodes de color i altres dispositius.

HARMONIES I CONTRASTOS

- Morfologia dels colors
- La interacció dels colors. El contrast simultani del color aplicat.
- Composició i expressió

Metodologia docent:

Tema del taller pràctic

- Classes teòriques en grup gran, amb marcs teòrics i comentaris d'obres d'art rellevants per als continguts de l'assignatura.
- Lectures i visites guiades.
- Explicació dels procediments característics de les diferents tècniques i materials.
- Tutoria de projectes, personals i grupals, en relació als continguts de les sessions teòriques i treball a l'aula/taller amb seguiment periòdic.
- Seguiment de les presentacions periòdiques dels treballs.
- Correcció dels exercicis i del dossier de tots els treballs del curs
- Sessions crítiques per compartir i validar el projecte.
- Treball de camp i escenificació de classes, i assistència a conferències.

Es calcula que l'assignatura tindrà un cost afegit de 110€/alumne per la compra de material per fer treballs i desplaçaments.

Activitats formatives:

Classes teòriques 15% ECTS Conferències magistrals, comentari de treballs rellevants i debat en grups combinats CE3, CE4, CE22, CT10, CT15.

Seminaris 15% ECTS Explicació dels procediments característics de les diferents tècniques artístiques. CE4, CE22

Elaboració de projectes 50% ECTS Desenvolupament de treball autònom de les diferents tècniques expressives presentades a les classes teòriques. CE3, CE4, CE22, CT10, CT15 CT19

Taller 15% ECTS Realització a l'aula d'exercicis dirigits sobre l'aplicació de tècniques de dibuix, color i volum, i tutories de seguiment de la realització del treball personal. CE3, CE4, CE22, CT10, CT15, CT19.

Avaluació 5% ECTS Presentacions del treball amb autoavaluacions individuals, grupals i creuades. CE3, CE4, CE22, CT10, CT15, CT19.

Avaluació

Normativa general d'avaluació

Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0. Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

La menció de matrícula d'honor es pot atorgar a l'alumnat que tingui una qualificació igual o superior a 9,0. El nombre de matrícules d'honor que s'atorgui no pot ser superior al cinc per cent de persones matriculades en una assignatura en el període acadèmic corresponent, excepte si el total de persones matriculades és inferior a vint, en el qual cas es pot atorgar una sola matrícula d'honor.

Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Cada assignatura definirà l'ús d'eines d'IA generativa en les activitats avaluable segons un dels tres nivells següents: ús no permès; ús restringit a tasques concretes indicades pel professorat; o ús permès com a part del procés de treball, sempre que sigui declarat i justificat.

Quan la IA hagi intervingut de manera rellevant en una activitat avaluable, l'estudiant haurà de declarar quina eina ha utilitzat, amb quina finalitat, en quina fase del treball i quina revisió, selecció o transformació ha realitzat posteriorment.

Sistema avaluació continua

El sistema d'avaluació d'EINA i de la UAB és d'avaluació continuada, l'objectiu de la qual és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

El procés d'avaluació continuada ha d'incloure un mínim de tres activitats avaluatives, de dues tipologies diferents, distribuïdes al llarg del curs, cap de les quals pot representar més del 50% de la qualificació final.

L'avaluació serà sumativa i formativa, amb treballs pràctics i teòrics/pràctics. Cadascun d'aquests treballs tindrà un valor del 10% de la nota final.

La nota final de l'assignatura serà la mitjana entre les notes de Forma i Color, en una proporció del 50% cadascuna. Per obtenir la mitjana has d'haver superat els dos blocs.

CRITERIS D'AVUACIÓ

Els lliuraments fora de termini es penalitzaran amb dos punts, i només es podran provar de lliurar a la següent classe. En cas de no lliurar la feina dins aquest termini, la nota obtinguda serà de 0.

La no presentació total o parcial dels treballs així com l'absència reiterada i injustificada a les sessions presencials, conduiran a la qualificació de "no avaluable".

Les visites, l'assistència a les classes, així com el lliurament puntual dels treballs, seran obligatòries.

És obligatori assistir a les classes amb el material necessari per fer els projectes. La no-assistència amb el material serà validada com una absència.

Els estudiants que no presentin cap treball de curs en temps i forma, hagin o no assistint a classe, tindran la qualificació de "No avaluable", i no tindran dret a la revisió i reavaluació de l'assignatura.

Procés de revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat i es realitzarà segons el calendari escolar.

Resultats d'aprenentatge de la matèria

Coneixements

Distingir les funcions comunicatives i expressives dels diferents codis artístics i les seves formes d'articulació, incloent-hi el llenguatge fotogràfic analògic i digital, per aconseguir resultats d'acord amb intencions preestablertes. (KT01)

Triar amb criteri raonat formats, mides i proporcions adequats per a cada expressió artística. (KT05)

Habilitats

Utilitzar el llenguatge dels materials propis de les arts plàstiques i visuals, la seva significació i les seves propietats expressives. (ST04)

Aplicar el color seguint els sistemes teòrics que expliquen la relació entre el matís, el valor tonal i la intensitat cromàtica. (ST04)

Compondre en dues i tres dimensions, incloent-hi la creació d'imatges fotogràfiques analògiques i digitals, demostrant intenció expressiva, habilitat compositiva i capacitat de resolució formal. (ST08)

Resultats d'aprenentatge de la titulació

Coneixements

Catalogar els materials, les seves qualitats i principis físics en relació amb la conceptualització i formalització de projectes de disseny, observant criteris mediambientals i de sostenibilitat.

Categoritzar les tecnologies i els processos de producció i els seus respectius costos en relació amb la conceptualització i formalització de projectes de disseny, sense desatendre els criteris de rigor i qualitat formal en els acabats i els detalls.

Habilitats

Aplicar les habilitats d'expressió plàstica i els coneixements de materials i tecnologies productives concorde al plantejament d'un projecte de disseny.

Representar gràficament espais, volums, plans i superfícies, utilitzant les tècniques característiques del disseny.

Aplicar criteris i valors ètics i estètics a la pràctica del disseny, considerant les dimensions formals dels entorns i la seva diversitat.

Adequar els llenguatges plàstics, l'ús dels mitjans i les tècniques artístiques a les intencions comunicatives de cada projecte de disseny.

Competències

Proposar solucions de disseny creatives, així com conscienciades, social i ambientalment sostenibles, en atenció als ODS.

Gestionar, amb capacitat d'adaptació, el desenvolupament de projectes de disseny de manera individual o en equip, en el marc de les organitzacions empresarials i institucions en què es produeixen.

Aplicar el coneixement adquirit a la resolució de projectes de disseny i art amb una execució professional que tingui en consideració a la diversitat d'usuaris i/o receptors.

Bibliografia i Recursos

Referències Bloc I: Formulari

- "Punto y línea sobre plano" Kandinsky (Editorial Paidós, Colección Estética, 1996. Primera edición, Munich, 1926)
- "Ejercicios de Cómic" Roberto Massó (2021)
- "Primer Manifiesto Dadá", Tristan Tzara (1918)
- "Casa collage. Un ensayo sobre la arquitectura de la casa" Xavier Monteys / Pere Fuertes (Editorial Gustavo Gili SL, Barcelona, 2001)
- "Bauhaus. bauhaus archiv" Magdalena Droste (TASCHEN, 2013)
- "aurèlia Muñoz. taller aerí", un projecte d' EINA IDEA (Centre Grau-Garriga d' Art Tèxtil Contemporani + Fundació EINA, Barcelona, 2024)
- "Las ciudades invisibles" Italo Calvino (Ediciones Siruela, Biblioteca Calvino, Madrid, 2022)
- "Formalismo Puro" David Bestué (Editorial Tenov, Barcelona, 2011)
- "Una habitación para el sol y la luna" Casa Antillón (Proyecto financiado por el área de gobierno de cultura, turismo y deporte de la comunidad de Madrid, 2024)
- "What artists wear" Charlie Porter (Penguin, 2022)

Referències Bloc II: Color

- Baty, Patrick (2017). L'anatomia del color. La història de les pintures i pigments patrimonials. Thames & Hudson.
- Cage, John (1993). "Color i cultura: pràctica i significat des de l'antiguitat fins a l'abstracció". Petit Brown.
- Chirimuuta, Mazviita (2015). "Color exterior: ciència perceptiva i el trencaclosques del color en filosofia". La premsa del MIT.
- Esquivias, Patricia (2019). "Folklore i altres obres". Llibres de Biel.
- Finlay, Victoria (2002). "Acolorir una història natural de la paleta". Random House.
- Wolfgang Goethe, Johann (1840). "Teoria dels colors". John Murray.
- Itten, Johannes (1961). "Els elements del color. A Treatise on the Color System of Johannes Itten, basat en el seu llibre The Art of Color". John Wiley & Sons.
- Jarman, Derek. CAIXA NEGRA CROMADA
- Kandinsky, Wassily (1912). "Sobre l'espiritual en l'art". Piper Verlag.
- Kubit, Sean (2014). "La pràctica de la llum. Una genealogia de tecnologies visuals des de les impressions fins als píxels". The Mitt Press.
- Lichtenstein, Jaqueline (2016): "Modern Color: A New Paradigm", a: Isabelle Graw i Ewa Lajer-Burcharth (eds.) La pintura més enllà de si mateixa. El mitjà en la condició post-mitjà. Sternbergpress.
- Malevitx, Kazimir (1919). "No objectiu i suprematisme". Catàleg de la 10a exposició estatal.
- Noyes Vanderpoel, Emily (1901). Problemes de color. Un manual pràctic per a l'estudiant laic del color. La premsa circadiana.
- Riley, Bridget (1995). "Percepció i ús del color: entrevista amb Ernst Gombrich" Diàlegs sobre l'art / Robert Kudielka.

- Sillman, Amy (2016): "On Color", dins: Isabelle Graw i Ewa Lajer-Burcharth (eds.) Painting beyondself. El mitjà en la condició post-mitjà. Sternbergpress.
- St Clair, Kassia (2016). "Les vides secretes del color". John Murray.
- Syme, Patrick (1814). "Nomenclatura de colors de Werner (adaptada a la zoologia, la botànica, la química, la mineralogia, l'anatomia i les arts)". Museu d'Història Natural (Londres).
- Wada, Sanzo (1930). Diccionari de combinacions de colors. Ed. Seigensha